

דף סיכום בחינה**מזהה בחינה: 001000257412 מזהה סטודנט: 274944****שם קורס: דיני נזיקין**

מספר שאלה	ניקוד מירבי	ציון	שאלת בונוס
1	35.00	33.00	0
2.1	6.00	6.00	0
2.2	6.00	3.00	0
2.3	6.00	4.00	0
2.4	6.00	3.00	0
2.5	6.00	6.00	0
3	20.00	20.00	0
4	15.00	15.00	0
5	1.00		1

ציון בחינה סופי : 90.00**הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים**

אוניברסיטת בר אילן הפקולטה למשפטים

דיני נזיקין

ד"ר מיטל גלבוש

בחינה מסכמת, מועד א', תשפ"ב

הנחיות כלליות

1. הבחינה בחומר סגור.
2. למבחן מצורף נספח חקיקה.
3. משך הבחינה: שעתיים; לא תינתן הארכה.
4. אורך התשובה לא יעלה על מספר המילים המצוין בכל שאלה (מחושב על פי 17 מלים לשורה בממוצע, "בעיגול" כלפי מעלה). **חריגה ממגבלת המילים המצוינת לא תיבדק.**

בהצלחה!

נבחן האם רונן חב באחריות נזיקית ברשלנות כלפי אביה של תהל לפי ס' 35 לפקנ"ז.

אביה של תהל יטען שרונן התרשל במעשה או במחדל לפי 35 לפקנ"ז, שכן לא התנהג כפי שמעסיק סביר היה פועל. ניתן להאשימו במעשה- על כך שסיפק לתהל את הנשק למרות אמרותיה, או במחדל- לא לקח ממנה את הנשק לאחר אמרותיה, על כן לא התנהל כמעסיק סביר בנסיבות העניין (פס"ד חמד). עוד נטען כי רונן ידע שתהל מסוכסכת עם שכנתה ולכן מבחינת עלות מניעת הנזק הוא מהווה מונע הנזק הזול שכן אם לא היה מספק לה את נשקה היה מונע את הנזק שנוצר.

יש לבדוק לפי חובת זהירות מושגית וקונקרטי (פס"ד גורדון) האם רונן חב בחובת זהירות כלפי אביה של תהל ויכול וצריך היה לצפות את הניזוק. עלינו לבדוק לפי מבחן הקרבה (פס"ד דוניו).

צפיות טכנית- נטען כי רונן לא יכול היה לצפות את הנזק שנגרם לאביה של תהל שכן לא ידע על הסכסוך עם אביה, הוא ידע שהיא מסוכסכת עם שכנתה, על כן לא יכול היה לצפות אותו כניזוק הספציפי מפני שלא נמצא במעגל הסיכון שלו (פס"ד פריצקר). מנגד נטען כי יש להחמיר עם אחריותם של מעסיקים (פס"ד דפרון). רונן בתור מעסיקה של תהל יכול היה לצפות למעגל הסיכון שיווצר.

צפיות נורמטיבית- נטען שרונן צריך היה לצפות את הנזק לאביה שכן שמע את התבטאותיה בקבלת הנשק וצריך היה לצפות שתשתמש בו בשל זעמה שלא לצורך כלפי אנשים.

הוכח נזק לאביה של תהל- פציעה ונכות קשה.

קש"ס עובדתי, וקש"ס משפטי (פס"ד ועקנין).

קש"ס עובדתי- אלמלא סיפק רונן לתהל את הנשק, לא היתה יורה באביה ונזקו לא היה מתרחש.

קש"ס משפטי- מבחן הסיכון, השכל הישר ומבחן הצפיות. לפי מבחן הסיכון נגיד שס' 35 לפקנ"ז מטרתו הוא מניעת התנהגות בלתי סבירה כמו התנהגותו של רונן. מבחן השכל הישר- ניסיון החיים מראה כי אספקת נשק לאדם שמתבטא בזעם תגרום לשימוש לא תקין בנשק. מבחן הצפיות האם רונן יכול והיה צריך לצפות את הנזק לאביה, רונן יטען כי לא יכול היה לצפות את הנזק שכן לא ידע שתהל מסוכסכת עם אביה. מנגד נטען כי אין צורך שהצפיות תהייה ספציפית אלא בקווים כלליים, מספיק שידע שתהל מסוכסכת ושאספקת נשק תוביל לאירוע שלילי (פס"ד ברדה).

מנגד רונן יטען לאשם תורם מצד אביה של תהל וכן מצידה של תהל שעשוים להפחית את הפיצויים. בנוסף יטען שהטלת אחריות והרחבת מעגל הניזוקים תגרום להרתעת יתר בתור מעסיק ובהעסקה של עובדים.

מפני שמדובר במבחנים מצטברים נראה כי סיכוייו של אביה של תהל להטיל אחריות נזיקית על רונן גבוהים. אביה יכול לקבל פיצויין בגין נזקיו כמו גם פיצויי כאב וסבל שהם פיצויי חד פעמי.

-1

(1)

היה מקום לדון בסעיף 64(2), בשאלה האם התנהגותה של תהל היא סיבה מכרעת שמנתקת את הקשר הסיבתי בין התרשלותו של רונן לבין המק שנגרם

-1

(1)

נדרש היה לציין כי אין תחולה של חוק לא תעמוד על דם רעך במקרה דנן, משום שרונן לא היה נוכח באירוע כפי שלשון החוק דורשת

נכון. לפי פס"ד אלסוחה על הנזק של הניזוק העקיף להיות מעל 15% ללא קשר לניזקו של הניזוק הישיר, אך מדובר בנזק משמעותי של הניזוק הישיר. בנוסף יש שוני בין נזק גוף לנזק נפשי.

6
(2.1)

נכון. מתקיימים התנאים (פס"ד אלסוחה) חוץ מתנאי מס' 4 אותו לרוב יש קושי להגמיש בשל בעייתיות בהוכחת קש"ס בין ניזקו של הניזוק הישיר לבין הנזק הנפשי של הניזוק העקיף, אבל ראינו שבימ"ש יכול להגמישו לעיתים (שוויקי).

-3

(2.2)

האמירה אינה נכונה. על פי תנאי הלכת אלסוחה, במקרה של התפתחות מחלת נפש במהלך תקופה, להבדיל מהלם ראשוני, לא ניתן להטיל אחריות שכן שיקולי מדיניות משפטית שוללים את מבחן הצפיות במקרה כזה.

לא נכון. בעוולת התקיפה נדרש יסוד נפשי של כוונה. בפס"ד כרמי נאמר שאדם לקוי נפשית במידה וישנה מודעות להזת הגפיים מדובר בכוונה ביחס להתנהגות וזה מספיק (ידיעה). הביקורת לפס"ד - דאגה כלפי אנשים חסרי שליטה (טורט).

-2

(2.3)

האמירה נכונה. בפס"ד כרמי נקבע שאכן אי שליטה בתנועות הגוף יכולה להוות הגנה מפני אחריות בעוולת תקיפה.

נכון. בימ"ש פירש את חובת החינוך במובן הרחב. בנוסף לפי חוק האפוסטרופסות על הורים לנהוג כהורים מסורים בניגוד להתנהגותו האב המזניח, ולכן בימ"ש החליט שמדובר בחובה משפטית שניתן לתבוע על הפרתה בעוולת הפרת חובה חקוקה.

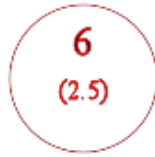
-3

(2.4)

**האמירה לא נכונה. המחוקק לא התכוון להטיל חובה משפטית
לאהוב, כמעין דרישה לקיומו של רגש פנימי באדם (ראו דעת הש'
אנגלרד בעניין אמין).**

תשובה עבור שאלה מס' 2.5 (6 נק')

לא נכון. לפי ס' 62 לפקנז מדובר בעוולת כוונה בה נדרש להוכיח יסוד נפשי של כוונה משמע אשם במובן המוסרי. באחריות חמורה אין צורך להוכיח אשם לא מוסרי ולא חברתי ויש התייחסות לאשמו התורם של התובע.



מדובר במשטר אחריות שמטרתו הטבה עם המזיק. לא ניטל להטיל אחריות בניזקין על ילדים מתחת לגיל 12, כמו גם חסינות על פעולות שיפוט. נועד למנוע הרתעת יתר.

לפי תאוריית הצדק המחלק אין התיחסות למזיק וניזוק ספציפיים וישנו רצון לגרום לחלקי העוגה המצרפית לשוויון. מתייחס לקבוצות חברתיות איתם נמנים המזיק והניזוק. מטרתו צדק ושיוויון חברתי. ילדים הינה אוכלוסייה שיותר חלשה חברתית, הטלת אחריות על ילדים כשידוע שהינם חשופים ליותר מעשים עוולתיים שאדם מבוגר ואחראי לא יבצע, חושפת אותם להרבה תביעות.

הדבר יגרור בנוסף הצפה של בימ"ש בתביעות, הרתעת יתר של ילדים שלא ירצו לצאת מהבית בשל החשש מתביעות.

מבחינת הרתעה- נוגד את שיקולי ההתרעה כי נרצה שאנשים ומזיקים פוטנציאליים ירתעו באופן שווה.

ופיזור נזק- מבחינת פיזור נזק אין זה יעיל להטיל אחריות נזיקית על ילדים שכן לא הם אלו שמסיימים את הפיצויים בסופו של דבר אלא הוריהם או האפוטרופוס שלהם.

20

(3)

מדובר בעוולת אחריות חמורה- אין צורך בהוכחת אשמו של המשיג עצם ההתנהגות מהווה את העוולה. מדובר בעוולת perse ובה אין צורך להוכיח נזק או קש"ס לנזק, עצם עשיית המעשה של הסגת הגבול ניתן להטיל אחריות, לכן לא מגלם רעיון של סבירות אלא מחזק את האחריות שמוטלת. מבטאת זכות כוליעלמא- יותר חזקה מזכות פרסונלית ומטילה אחריות בכללי כלפי כולם.



תהל עובדת כמאבטחת בחברת שמירה קטנה בבעלותו של רונן. במסגרת תפקידה כמאבטחת היא מחזיקה בנשק. רונן יודע כי תהל מסוכסכת עם שכנתה מזה שנים. בכל בוקר, כאשר תהל לוקחת את הנשק, היא מציינת בקול "הנשק הזה גורם לי לרצות להראות לשכנה מה דעתי עליה". בצהרי יום אחד, יצרה המשטרה קשר עם רונן.

מסתבר כי תהל ירתה באבא שלה במהלך ויכוח שהתלהט. אביה של תהל נפצע קשה וצפוי להישאר נכה כל חייו.

האם לדעתך חלה על רונן אחריות נזיקית כלשהי כלפי אביה של תהל? נמקי את תשובתך

תשובה לשאלה זו מגבלת מילים: (430 / 0)

מתי חלה על אדם אחריות בניזיקין.

לפי ס' 38 נשק הוא דבר מסוכן בשימוש לא רגיל, על כן,

קבלן חב באחריות נזיקית גם בשרשרת.

תהל עובדת אצל רונן באבטחה הוא זה שמספק לה את הנשק. ניתן לתבוע אותו על רשלנות. האם הוא חב באחריות נזיקית כלפי אבא שלה? האם יש לו חובת זהירות כלפיו?

תהל עברה על הוראות פתיחה באש. היה עליו לצפות

רשלנות- התרשלנות, חובת זהירות, נזק קש"ס משפטי ועובדתי.

רונן התרשל במעשה או במחדל לפי 35 לפקנ"ז, שכן לא התנהג כפי שמעסיק סביר היה פועל. ניתן להאשימו במעשה- על כך שסיפק לתהל את הנשק למרות אמרותיה, או במחדל- לא לקח ממנה את הנשק לאחר אמרותיה, על כן לא התנהל כמעסיק סביר בנסיבות העניין (פס"ד חמד). עוד נטען כי רונן ידע שתהל מסוכסכת עם שכנתה ולכן מבחינת עלות מניעת הנזק הוא מהווה מונע הנזק הזול שכן אם לא היה מספק לה את הנשק היה מונע את הנזק שנוצר.

יש לבדוק לפי חובת זהירות מושגית וקונקרטי (פס"ד גורדון). עלינו לבדוק לפי מבחן הקרבה האם רונן חב בחובת זהירות כלפי אביה של תהל, ויכול וצריך היה לצפות את הניזוק.

צפיות טכנית- נטען כי רונן לא יכול היה לצפות את הנזק שנגרם לאביה של תהל שכן לא ידע על הסכסוך עם אביה, הוא ידע שהיא מסוכסכת עם שכנתה, על כן לא יכול היה לצפות אותו כניזוק הספציפי מפני שלא נמצא במעגל הסיכון שלו (פס"ד פריצקר).

צפיות נורמטיבית- נטען שרונן צריך היה לצפות את הנזק לאביה שכן שמע את התבטאותיה בקבלת הנשק וצריך היה לצפות שתשתמש בו בשל זעמה שלא לצורך.

הוכח נזק לאביה של תהל- פגיעה ונכות קשה.

קש"ס עובדתי, וקש"ס משפטי (פס"ד ועקנין).

קש"ס עובדתי- אלמלא סיפק רונן לתהל את הנשק, לא היתה יורה באביה ונזקו לא היה מתרחש.

קש"ס משפטי- מבחן הסיכון, השכל הישר ומבחן הצפיות. לפי מבחן הסיכון נגיד שס' 35 לפקנ"ז מטרתו הוא מניעת התנהגות בלתי סבירה כמו התנהגותו של רונן. מבחן השכל הישר- ניסיון החיים מראה כי אספקת נשק לאדם שמתבטא בזעם תגרום לשימוש לא תקין בנשק. מבחן הצפיות האם רונן יכול והיה צריך לצפות את הנזק לאביה, רונן יטען כי לא יכול היה לצפות את הנזק שכן לא ידע שתהל מסוכסכת עם אביה. מנגד נטען כי אין צורך שהצפיות תהייה ספציפית אלא בקווים כלליים, מספיק שידע שתהל מסוכסכת ואספקת נשק יוביל לאירוע שלילי.

צפיות נטען כי רונן היה צריך לצפות שנתינת נשק לעובד

ועלס נ' אגד נאמר שהם יכלו לצפות את הניזוק שכן ידוע שיש פגיעה.

קש"ס משפטי (פס"ד ברדה) אין צורך שהצפיות תהייה ספציפית אלא בקווים כלליים. מספיק שידע על אמרותיה היה צריך לצפות את הנזק.

עוולת אחריות חמורה- אין צורך בהוכחת אשמו של המשיג עצם ההתנהגות מהווה את העוולה. מדובר בעוולת perse ובה אין צורך להוכיח נזק או קש"ס לנזק, עצם עשיית המעשה של הסגת הגבול ניתן להטיל אחריות, לכן לא מגלם רעיון של סבירות אלא מחזק את האחריות שמוטלת. מבטאת זכות כוליעלמא- יותר חזקה מזכות פרסונלית ומטילה אחריות בכללי כלפי כולם לא להשיג גבול למקרקעין שלי.